

Gratis är gott

Del 1: Illegala alternativ

Att gratis är gott vill nog många skriva under på, och på Internet visar konsumenterna gång på gång att de helst slipper betala om de kan. Sajterna för gratis nedladdning av musik och film på nätet är otaliga, och så länge de olagliga alternativen erbjuder kvalitet, utbud och enkelhet är det svårt för de lagliga aktörerna att konkurrera.

Men hur stort är egentligen problemet med piratkopiering och för vilka är det ett problem? Vad för gott finns det bland allt det onda och vart är trenden på väg? Detta ska vi bland annat titta närmare på i månadens artikel om pirater, anti-pirater, torrents, streaming och allt därtill.

Antipirater på krigsstigen

Fildelning är i dagarna verkligen på tapeten och få har nog missat att [The Pirate Bay](#) hamnat i [blåsväder](#) på sistone. Här i Sverige

står de ansvariga inför åtal och nu hoppar även [Prince och Village People](#) på tåget och stämmer dem för brott mot upphovsrätten.

I Danmark följer operatören Tele2 Kinas och Turkiets exempel och [blockerar deras sajt](#) och medialuppen [granskar dem](#) som aldrig förr. The Pirate Bay själva verkar dock än så länge ta det med ro. Verksamheten rullar på (om någonting sedan allt medieuppmärksamhet nu ännu fler besökare), de har startat en egen rättegångsblogg "[Court Blog](#)" och sidan "[The Jesper Bay](#)", vars namn anspelar på IFPI:s danske marknadsdirektör Jesper Bay (som står bakom blockaden). Dessutom har de ju stöd från många andra pro-pirater, som t ex svenska [Piratpartiet](#).

I England, där 6 miljoner människor årligen beräknas ladda ner upphovsrättskyddat material, följer man Frankrikes fotspår och skärper lagstiftningen kring fildelning. [Lagen](#) går ut på att man först får man en

varning, sedan tillfällig avstängning och tredje gången nedladdningen upptäcks stängs bredbandsabonnemanget ner permanent. Det är bredbandsoperatörerna som har ansvaret att jaga fildelarna och de som struntar i att följa lagen ska åtalas. Även i USA pågår aktiva funderingar kring nätfiltrering, bland annat hos jätten AT&T. De säger sig ha pågående [diskussioner](#) med film- och musikbranschens intressegrupper [MPAA](#) och [RIAA](#) om hur tekniken att begränsa upphovsrättskyddat material skulle kunna implementeras i praktiken.

Att Kina blivit "centre of attention" för många fildelningsdiskussioner är inte heller konstigt, landet är ett skepp fullastat av pirater. [Enligt uppgifter](#) laddar drygt 90 % av alla Internetaktiva kineser dagligen ner olaglig musik och nu vill Google slå sig in på marknaden och värva kineser att istället gå via deras egna lagliga söktjänster. Inte så konstigt med tanke på att de Internetsökningar som idag leder till piratkopierat material består av 7 % av de totala sökningarna för Kinesiska sökmotorn [Baidu](#). Just nu håller också tre av världens största musikbolag, Universal Music samt Hongkongbranscherna av Sony BMG och Warner Music på att stämma kinesiska Baidu för att den underlättar piratnedladdning.

Som sagt. Kampen mot fildelning är aktiv som aldrig förr, samtidigt uppstår ständigt nya och smartare torrentsajter och kanaler för nerladdning. Anti-piratororganisationerna och fildelningsjägarna tar stor plats på den

internationella arenan, men en fråga som få ställer är hur rena och etiska dessas intentioner egentligen är. [Ett exempel](#) på det är intresseorganisationen RIAA som dels är välkända för att jaga fildelare, bl a i syfte att artister ska få mer betalt, och samtidigt vill se en sänkning av royaltyn till låtskrivare. Apple, som också förespråkar legal nedladdning t ex via sin iTunes-tjänst, hakar på med ett förslag om ännu större sänkning.

"The good stream"

Det finns trots allt många som istället för att motverka fildelningen med diverse metoder väljer att se möjligheterna med den och agera vidare därifrån. Svenska [Stim](#) vill till exempel [göra fildelning av musik laglig](#) genom att påföra en frivillig schablonavgift på bredbandsabonnemanget och därigenom se till att rättighetsinnehavare får pengar för sin musik. Stim menar att bredbandsoperatören ska sluta ett licensavtal med Stim "på samma sätt som radiokanaler, affärskedjor och idrottsanläggningar redan gör".

Som det är med det mesta är det också med fildelning - inget ont som inte för något gott med sig. Medan skiv- och filmbolagen slåss mot den illegala fildelningen ser tv-kanalerna piratkopieringen som [potentiell marknadsföring](#). Tittare som laddar hem, pratar om och onlinediskuterar serier innan de har haft svensk premiär kan fungera som gerillamarknadsförare och frambringa en "hajp" kring olika serier innan de nått Sverige.

Gratis är gott

Del 2: Lagliga alternativ

I föregående artikel tittade vi på hur många aktörer inom främst musikindustrin hittills mest har sett Internet som ett hot och inte en möjlighet. Men det finns förstås även positiva exempel inom detta områden och vi ska nu ta en titt på några av de lagliga alternativen som finns där ute.

Allt fler amerikanska TV-kanaler går online

I USA, där de flesta tv-kanaler erbjuder någon typ av streaming av video tar nu också HBO, som tidigare varit restriktiva på den här fronten, till slut [steget ut på nätet](#) och tillåter sina (betalande) tv-tittare att ta del av och ladda ner över 400 timmar av filmer och serier. Problemet är bara att för att kunna använda denna tjänst måste du bo i USA, eller för att vara specifik så måste du bo i Milwaukee eller Green Bay. Utöver detta så måste du dessutom ha samma leverantör för din Internetuppkoppling och kabel-TV.

För livestreaming av film och tv finns annars en uppsjö av sajter, bland annat [Legalmovies.tv](#) där man direkt och utan att behöva ladda ner något kan ta del av hundratals tv-serier och långfilmer som besökare själva laddat upp. Vi har även skrivit om sajten [Hulu.com](#) där det går att titta på många populära TV-serier. Dessa är begränsade till USA men den typen av begränsningar går i regel att undkomma och Hulu.com är inget undantag. Det går att titta på dessa program i Sverige, bara man vet hur man gör för att lura systemet.

Man får heller inte glömma de företag som producerar och/eller publicerar eget professionellt material direkt för webben, som till exempel [Podshow](#), [SmashFace](#), [Podtech](#), [nextnewnetworks](#), [MoBuzz TV](#) och [Revision3](#) (som bland annat står bakom [DiggNation](#)). Detta är en marknad som vi säkerligen bara sett början på, och som kanske kommer att förändra den klassiska sändar-mottagar-riktningen så att det som

primärt sänds på webben sekundärt når ut i andra medier istället för tvärtom. DiggNation kommer t ex snart att börja visas på Virgin Airs flygningar tack vare ett samarbete med Revision3.

Publik musik

Eftersom trenden pekar åt att folk inte är villiga att betala för sådant som finns att tillgå gratis (enganska naturlig instinkt...), ställer det nya krav på hur de lagliga alternativen måste utformas. En ny trend är nedladdningssajter och program som liksom gratistidningar är kostnadsfria för användaren tack vare reklamfinansiering.

Några exempel på musikfronten är tjänsten [Qtrax](#), i dagsläget endast tillgänglig som betaversion, som påstått att de ska kunna erbjuda 25 miljoner gratis låtar från alla stora musikbolag. Trots att bl a [TechCrunch](#) skrivit att allt var signat och klart [rapporterat](#) det nu att inget skivbolag ännu har signat och därmed finns där inte heller något material än. De har i princip blivit utskrattade i bloggösfären. Tjänsten är enligt deras hemsida avstängd pga av tekniska problem, men i praktiken är de med stor sannolikhet helt körda i musikbranschen.

En laglig tjänst som det går bättre för är [Last.fm](#) som finns tillgänglig på flera språk

(däribland svenska). De har en längre tid via sin sajt erbjudit fullständiga låtar och album gratis. Nu har tjänsterna finslipats ännu mer och snart kan de stolt erbjuda besökare att lyssna online på så gott som alla låtar i världen tack vare [samarbeten](#) med skivbolagsjättarna EMI, Sony BMG, Universal och Warner och de artister som är knutna till dessa berättar bland annat [TechCrunch](#). Gratis/betalkompromissen här är att man kommer att kunna lyssna tre gånger på en låt och sedan registrera sig för ett abonnemang. Artisterna får betalt beroende på hur ofta deras låtar spelas, intäkterna kommer från annonser på sajten. Än så länge är tjänsten bara tillgänglig i USA, Storbritannien och Tyskland men detta ska byggas ut.

En annan bättre konkurrent till Last.fm är svenska [Spotify](#), en tjänst som har fått väldigt mycket uppmärksamhet i den svenska bloggösfären. Liksom Qtrax finns den till dags dato bara tillgänglig i betaversion, men väntas lanseras för allmänheten under våren och betatestarna har genomgående varit mycket optimistiska. Andra exempel på betydligt enklare men fungerande musikstreamingtjänster är [Songza](#), [Songerize](#) och [Songzzz](#) vars upplägg kan liknas vid enkla sökmotorer. Dessa tjänster är bra för de konsumenter som inte kan/vill ladda ner specifika musikklienter, vilket krävs för att använda både Last.fm

PodTech Audio

Check out PodTech.net Beta

All Enterprise 2.0 Social Media Clean Tech Digital Entertainment

DIGG Campaign with Federated Media Breaks New ...

Audio | 07:49 | Posted by Jennifer Jones | February 17th, 2008 11:31 pm

Digg is an incredible place for people to discover and share content from anywhere on the web. David Veneski, Digital Campaign Manager for Intel, talks about a campaign they did with Digg that helped ...

[More...](#)

[Download This Media](#)

Posted in Marketing Voices, Social Media, PodTech, Featured Episode, FrontPage Episode, Marketing

och Spotify. De enklare tjänsterna är även bra om man bara vill höra en specifik låt utan att behöva anstränga sig alls.

Vart är vi på väg i kampen mellan illegala och legala alternativ?

Antipiratinsatserna ökar såväl nationellt som internationellt, samtidigt är motpolen omöjlig att ignorera. Nedladdningen av film, musik och tv ökar konstant, och sajterna med tjänster för detta blir bara fler och bättre utvecklade.

Frågan nu gäller inte nedladdningens vara eller icke vara, utan snarare om de legala alternativen kan lyckas bli så pass attraktiva att de slår ut de olagliga. Huruvida utslaget i Pirate Bay-domen (som enligt källor lär dröja...) kommer att bidra till någon revolutionerande förändring låter vi vara osagt, men att mediefären på grund av (och tack vare?) fildelning genomgått en mångfasetterad revolution råder det inga som helst tvivel kring. Hur aktörerna lär sig bemästra den är en annan femma...